

Ord af Luther

*"Den, der læser dette, skal mærke sig det"
(Matt 24,15).*

Den, der vil lære Skriften, skal forstå den. For du læser ikke et menneskes, men Gud den Alerhøjestes ord. Han vil have elever, der flittigt agter på og mærker sig, hvad han siger.

Og som det rammende er sagt: Man skal læse fyrstebreve tre gange, for at de skal tale besindigt og ikke blive anset for tåber. Hvor meget mere skal man så ikke læse Guds breve, det vil sige Den hellige Skrift, tre, fire, ti, hundrede, tusind og atter tusindvis af gange? For han taler sindigt og vægtigt, ja han er selv den evige visdom.

Den, der gør det, bliver bedre og mere lærd af Skriften. Den, der ikke gør det, han lærer intet, ja, han får ærgrelse af det; for drøvtyggere er rene dyr. Drøvtyggeri betyder imidlertid at tage imod Guds Ord med den rette alvor, tage det til hjerte, få kærlighed og lyst til det, betragte det flittigt og holde fast ved det.

*Andagten til 3. november fra bogen
"Et år med Luther"*

Forkynd mere om mission

LM sparer penge, fordi der er for få ansøgere til stillingerne i international mission. Det er et problem, mente medlemmerne af landsgeneralforsamlingen

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Indførelsen af et såkaldt servicebidrag på 250.000 kroner til håndtering af gaver skal dække den udgift, som landskassen har med registrering af gaver, der gives til det lokale arbejde.

Det besluttede landsgeneralforsamlingen den 28. oktober, hvor flere dog også gav udtryk for, at de ønskede, man skulle undersøge, hvordan man lettest og billigst flytter pengene rundt mellem afdelinger og landskasse. Som det er i dag betaler kredse og afdelinger, der har en ansat, et servicegebyr, for at landskassen kan varetage lønudbetalinger med mere. Fra 1. januar kommer der således også et servicegebyr til afdelingerne for landskassens gaveadmi-

nistration.

De omkring 30 fremmødte medlemmer af landsgeneralforsamlingen drøftede også, hvordan man i LM bedst formidler et kald til mission. Der er flere ledige stillinger i LM's internationale missionsarbejde, men kun få ansøgere. En af grundene kan være, at der kun sjældent informeres og prædikes om mission, mente nogle.

Læs mere på side 3

Medlemmer af Landsstyrelsen bad for ansatte, der er kommet til i det seneste år. Her er det økonomimedarbejder Kirsten Hansen og LM Kids-konsulent Kristian Larsen. Landsprædikant Jakob Rahbek var ikke til stede.

FOTO: BIRGER REUSS SCHMIDT

NLM åbner for at ansætte ikke-lutheranere

Ansøger skal dog være enig med organisationens fortolkning af synd og dåbens betydning

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Kristne, som har et ikke-luthersk dåbssyn, kan måske snart ansættes i Norsk Luthersk Misjonssamband (NLM). Det fremgår af et dokument, som fik tilslutning af NLM's øverste organ i lærespørgsmål: rådsrådet.

Dokumentet klargjorde, hvordan NLM, der er en af LM's tætteste nordiske samarbejdspartnere i det internationale missionsarbejde, tænker om dåb, og hvilken betydning NLM's dåbssyn får for åndeligt samarbejde med

organisationer, personer og kirkesamfund, der har et ikke-luthersk dåbssyn.

Ikke vranglære

En længere del af dokumentet handler om den augsburgske bekendelse, der "fordømmer gendøberne". NLM's dokument forstår det sådan, at det, man teologisk ønskede at kritisere, var, at nogle mente, at mennesker kunne blive frelst uden dåb og tro.

På den baggrund konkluderer NLM's dokument, at det ikke er vranglære at afvise spædbarnsdåb. Derfor kan personer blive ansat i NLM, hvis de ikke går ind for

gendåb, ikke mener, at det går an at være troende uden at være døbt og respekterer den lutherske tanke, at synd er mere end bevidste handlinger. Det sidstnævnte har betydning for personens holdning til, om børn er syndere, der har brug for frelse. I praksis betyder dette, at man skal kunne enes om Lausanne-pagten fra 1974, hedder det.

Centrale dåbpointere

Det otte sider lange dokument om NLM's syn på dåben slår også nogle centrale lutherske punkter fast om NLM's dåbssyn: At børn har

brug for frelse, at spædbørn kan tro på Gud, og at dåben giver frelse, når det er en dåb til tro og efterfølgelse. Voksne, som ikke er døbt endnu, og udøbte børn kan dog frelses, hedder det.

Dokumentet berører også, hvad NLM tænker om den dåbspraksis, som er i både den norske og danske folkekirke, hvor børn bliver døbt uden at få oplæring i troen. Her hedder det, at man kun bør døbe børn, hvis man har et oprigtigt ønske om at oplære dem i troen. Døbte kan heller ikke regnes som kristne, hvis de ikke selv bekender en kristen tro.

Missionær afslutter

Birgitte Elmkvist Madsen, som de seneste to år har arbejdet i Ginir i Etiopien, afslutter sin missionærtjeneste sommeren 2018. Hun arbejder i et projekt med at mindske dødeligheden blandt gravide mødre, og dermed også for de børn, de venter sig.

Birgitte har meddelt LM, at hun vil afslutte missionærtjenesten i Etiopien, fordi hun har fundet sig en kæreste i Danmark. Efter hjemkomsten runder Birgitte sin ansættelse af med en månedens informationsmøder, primært hos sine nærkontakter. I Etiopien arbejdes der på, at projektarbejdet i Ginir kan fortsætte.

SYNSPUNKT ▶

LM må satse på de 20 største byer i Danmark

AF FILIP OSMUNDSEN
UNGDOMSKONSULENT
AARHUS

Det var med stor begejstring, at jeg læste *Tro og Mission* nummer 18, hvor temaet var *LM's fremtid*. Jeg fandt det særligt interessant at læse avlens leder, hvor Nicklas Lautrup-Meiner spurgte, "om tiden ikke er kommet til, at man på landsplan, afdelingsplan eller fra de store menigheder laver en strategi for at nå de områder af Danmark, hvor der er få kristne ..."

Jeg er overbevist om, at svaret er jo! Tiden er kommet. Der er behov for at LM, både lokalt, på afdelingsplan og nationalt, laver en fælles plan for, hvordan vi bringer evangeliet om Jesus ud til hele Danmark.

I LM er vi meget gode til at lægge planer for mission i udlandet og er stærke til at tænke strategisk og visionært, når det gælder international mission.

Det er min vurdering, at der er stort behov for en fælles vision og en fælles landsdækkende og tydelig strategi for mission i Danmark. En plan, som bliver drøftet, analyseret og snakket igennem. En plan,

som de fleste LM'ere kan støtte op omkring på den ene eller anden måde.

Jeg vil derfor være så frimodig at foreslå følgende: Lad os satse på de tyve største byer i Danmark, og lad os arbejde ihærdigt på, at LM er repræsenteret i disse byer med enten ét eller flere fællesskaber inden for de næste ti år.

Det glædelige er, at LM allerede er til stede i 15 af de tyve største byer! Der mangler blot fem byer: Vejle, Roskilde, Hørsholm, Næstved og Køge. Og med en tidshorizont på ti år vil det betyde, at vi blot skal etablere et nyt fællesskab hvert andet år i en af disse byer for at nå vores mål. Og selv om vi måske "kun" ville nå at opstarte fællesskaber i for eksempel to af byerne, ville det alligevel være en fantastisk bedrift.

Denne plan er som nævnt blot en ide. Det er mit ønske, at mange personer vil tage del i at konkretisere denne plan. Og jeg håber også, at mange vil blande sig i debatten, både med højtlyvende tanker og lavpraktiske betragtninger. For som der står i Ordspr 15,22: "Planer mislykkes, når der ikke er holdt råd, med mange rådgivere lykkes det."

Ny volontør til Cambodja

LM har ansat Laura Hjul Andersen fra Aalborg som volontør fra 1. januar 2018 til at passe Alfred Kronborg på knap halvandet år.

Først skal hun med til England, hvor Alfreds forældre, Monica og Simon Kronborg, skal på forberedelseskursus på All Nation Christian College i ti uger fra januar til marts. Midt i april rejser familien til Siem Reap i Cambodja, hvor de skal være missionærer. Her rejser 21-årige Laura også med for at hjælpe i den første del af deres tid med sprog- og kulturlæring.

Laura er ansat frem til august 2018.

kl

Nye tilknyttede missionærer

Fremover får ægteparret Turid og Aage Dyssegaard i Phnom Penh i Cambodja status af "tilknyttede missionærer" (jobmissionærer) til LM. Det betyder, at LM vil stå bag dem med forbøn, medleven og åndelig støtte. De vil komme med på missionærplakaten og i LM's bedefolder.

Turid og Aage Dyssegaard og deres to piger, Freja og Bjørk på ti og otte år rejste til Cambodja sidst i 2016, da han fik job som lærer på Hope School i Phnom Penh, hvor han underviser fuld tid. Turid er fysioterapeut. I dette skoleår giver Aage også danskundervisning til sine egne og Andrea og Brian Christensens børn, Johannes og Lisa.

kl

Ny leder på Virksund

Sønrik Jønsson bliver den nye leder af LM-kursuscenteret i Virksund fra 1. december. Både i 2014 og denne sommer var han dog midlertidig leder af centeret, og han er derfor en mand, der kender Virksund og LM indefra.

Den 28-årige Sønrik bor i Holstebro, hvor han er en del af LM.

Han afløser Edvard Poulsen, der stoppede som leder af Virksund-centret med udgangen af juni efter tre års ansættelse.

kl

Ny prædikant i Østjylland

Afdelingsstyrelsen for Østjylland har efter endt prøvetid kaldet cand.theol. Søren Stidsen, Trige til en tjeneste som prædikant i Østjylland.

Søren Stidsen er 37 år gammel, gift med Bolette, og sammen har de en datter på 14 år. Søren hører menighedsmæssigt til Aroskirken i Aarhus, hvor han også i en periode har siddet i ældsterådet. Til daglig arbejder han som kundeservicekoordinator hos DukaPC. Han har siddet i LM's landsgeneralforsamling i foreløbig seks år og er også engageret i organisationen "Retten til Liv".

Flemming Hansen

ESSENS ▶

Hverdagens små mirakler

AF HENRIK P. JENSEN
LANDSFORMAND
HPJ@HOTMAIL.DK

Jeg sad med det blanke papir, og mine tanker kunne slet ikke samle sig. Jeg skulle forberede mig og oplevede, at der var store forventninger til mig. Jeg ville så gerne gøre et godt indtryk og sige noget, der kunne være til hjælp og trøst.

Jeg fik efterhånden formet nogle tanker. Jeg måtte igen-nem det en del gange, før der kom sammenhæng i det, jeg ville sige. Jeg måtte arbejde med det, eller rettere

sagt, jeg måtte lade Guds ord arbejde med mig. I bilen derhen bad jeg næsten hele vejen, talte med Gud om min afmagt, mit mismod og min frygt.

Jeg blev budt velkommen, og mødelederen bad for mig. Til min store overraskelse havde jeg pludselig overskud. Der var liv over min tale, og jeg oplevede helt, at Gud tog over. Jeg blev brugt, og ordene blev til liv. Flere sagde tak, men da jeg kørte hjem, oplevede jeg, at det var, som om Djævelen hev og sled i mig igen.

Ikke længe efter oplevede jeg endnu engang, at jeg slet ikke kunne samle tankerne. Denne gang uden tvivl, fordi jeg havde forsømt mig selv. Men Gud mødte mig midt i min selvforskyldte træthed. Hvilket mirakel og hvilken

barmhjertighed.

Der er nogle synder, jeg kæmper mere med end andre – også nogle, der gentager sig, og det er de sværeste. Det var gået godt med at lægge afstand til det i noget tid, men så var jeg igen faldet pladask.

Men tænk sig, når jeg er mest ækel, bor Helligånden alligevel hos mig og lader mig se nåden igen, tilsiger mig den og overbeviser mig om, at det gælder stadigvæk – især nu. Det er et af de største mirakler i hverdagen – tænk, at Jesus vil være så tæt på mig, at han vil være der, hvor alt er helt utilsløre, og ikke holder sig tilbage for, at jeg igen må se ham.

Nærhed og barmhjertighed på denne måde vækker en frygt for at kunne miste ham. Det vækker en undren

over Guds godhed. Faktisk bliver det til lidt af et stort mirakel, at jeg overhovedet er kommet til tro, og at Gud vil opretholde min tro. *Men Herrens øjne hviler på dem, der frygter ham, og som venter på hans godhed, så han redder dem fra døden og holder dem i live under hungersnød* (Sl 33,18-19).

Tænk sig, at Guds øjne kan hvile på mig, og det gør de hele tiden, siger han. Tænk sig, at han redder mig fra døden. Tænk sig, at han holder mig i live, når hungersnøden synes at trænge sig sådan på. Tænk sig, at jeg også nogle gange bare må få lov til at vente på hans godhed – uden helt at kunne favne den og fuldt ud se den. Listen over hverdagens små mirakler bliver længere og længere.

tro & mission

Udgiver

Luthersk Mission
Industrivænget 40, 3400 Hillerød
T 48 20 76 60
E dlm@dlm.dk
W www.dlm.dk
Ekspedition: Man-fre 10-15
(onsdag dog 11.15-15)

Tryk Skive Folkeblad
Oplag 3.600.
ISSN 1601-975X
Tro & Mission (online)
ISSN 2446-4147

Kode til netudgave
174m for 4. kvartal 2017
173i for 3. kvartal 2017

Bibelcitater er fra den autoriserede oversættelse, © Det Danske Bibelselskab 1992.

Redaktion

T 48 20 76 80
E tm@dlm.dk
Nicklas Lautrup-Meiner, ansv. red.
E nlm@dlm.dk
Kaja Lauterbach, journalist/red.sekr.
Karin Borup Ravnborg, journalist
Ole Solgaard, journalist
Ideeer og artikelforslag modtages gerne.
Avisens indhold er ikke nødvendigvis udtryk for LM's ledelses holdninger.

Abonnement

Danmark: 410 kr. pr. år.
Unge under 30 år: 190 kr. pr. år.
Udlandet (herunder Færøerne og Grønland): 510 kr. pr. år.
Netabonnement: 190 kr. pr. år (unge under 30 år: 100 kr. pr. år)
Alle beløb + 30 kr. i gebyr, hvis man ikke er tilmeldt betalingservice.
Abonnementet løber, til det bliver opsagt.
Ved adresseændring bedes oplyst både gammel og ny adresse.

Annoncer

Annoncer til næste nummer skal være redaktionen i hænde senest tirsdag den 7. november 2017.
Grundpris: Kr. 10,00 pr. spalte/limeter
Smaaannoncer kun for private: 130 kroner for de første 25 ord (inkl. overskrift).
Derefter 6,50 kroner pr. ord.
Max. 50 ord i alt.

Støt LM

Gaver til missionsarbejdet sendes til konto 2230 - 0726496390 eller via MobilePay 93 39 00 20.
Se også dlm.dk/stoet.

SERVICEBIDRAG ▶ Det samlede bidrag er på 250.000 kroner og fordeles blandt LM's afdelinger efter antallet af gavegivere

Afdelinger skal betale 250.000 kr. til landskassen

Trist, men nødvendigt at indføre et servicebidrag, mente flere

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Fordelingen af resurser mellem det lokale arbejde og landsarbejdet var til debat på dette års landsgeneralforsamling den 27.-28. oktober på LMH i Hillerød.

Det blev besluttet at indføre et såkaldt servicebidrag, hvor afdelingerne tilsammen skal betale 250.000 kroner årligt til landskassen for administration af gaver.

Kan det gøres mere smidigt?

Trist, men nødvendigt. Sådan var konklusionen blandt flere af de tilstedeværende over indførelsen af et nyt servicebidrag, der skal tilføre penge fra afdelingskasserne til landskassen hvert år.

Pengene kommer i bund og grund fra de enkelte givere rundt omkring i afdelingerne, påpegede en. Han ønskede snarere, at folk gav af egen drift til landskassen. En anden mente, at bidraget var uheldigt, fordi det koster resurser at flytte pengene rundt. Han opfordrede til, at man kastede et blik på, hvordan pengene føres rundt i LM-systemet, så det bliver gjort så smidigt og billigt som muligt.

Der var valg til både LS, formand og næstformand, og der var genvalg på alle poster.

En tredje mente, at selvom det var et udtryk for en kritesituation, var det en nødvendig beslutning, hvis man ikke ville skære i arbejdet andetsteds.

Fordelt på hver afdeling

En graf over de gennemsnitlige indtægter viser, at gaveindtægten til LM har været stabil i de senere år, mens indtægterne fra genbrugsarbejdet er steget støt. De samlede indtægter er dog ikke steget tilstrækkeligt til, at man kan klare sig uden yderligere indtægter.

De 250.000 kroner bliver fordelt på hver afdeling efter antallet af gavegivere og skal således revideres årligt. Størst bliver udgiften for Vestjyllands afdeling, der med omkring 1.000 gavegivere får en ekstra regning på omkring 80.000 kroner årligt. Lolland-Falster kan som den mindste afdeling med omkring 50 gavegivere nøjes med en ekstra regning på knap 4.000 kroner.

Lavvande sidst på efteråret

Under budgetdrøftelserne forklarede resursechef

Johnny Lindgreen også, at landskassen i slutningen af året ofte mangler penge, da de fleste gaver gives sidst på året, mens lønudbetalingerne, som er den største udgift på LM's budget, udbetales månedligt. Lønudbetalingen fra landskassen omfatter også afdelingernes ansatte.

Flere af LM's afdelinger tilkendegav, at de gerne ville sende den andel af lønomkostningerne, som landskassen udbetaler på deres vegne, tidligt på året, så landskassen ikke skulle lægge ud og dermed mangle pengene.

Bed om flere missionærer

"Sidste år lød opfordringen, at vi skulle gå hjem og sige 'send flere penge'. I år kunne opfordringen måske være 'send flere folk'?"

Nogenlunde sådan lød det fra en af deltagerne på sidste weekends landsgeneralforsamling i en af debatterne omkring kald og mission i både Danmark og LM's missionslande.

Kaldet til mission var nemlig et gennemgående tema i flere af punkterne på LM-generalforsamlingen.

Hvordan formidler vi et kald?

Der er villighed til at sende, men kun få at sende. Denne problematik var et omdrejningspunkt både i budgetdrøftelserne og i et særskilt punkt om kaldsformidling. Den generelle holdning blandt flere af de tilstedeværende var, at hvis der er folk, der gerne vil rejse ud som missionærer, så er LM'erne klar til at betale.

Problemet er imidlertid, at der er ledige stillinger, som der ikke er ansøgere til. Dette giver færre udgifter, hvilket er tiltrængt i en tid, hvor det internationale missionsarbejde bliver dyrere hvert år. Det strider dog mod en grundtanke i LM's identitet som missionsorganisation.

På den baggrund drøftede de tilstedeværende, hvordan man kan gøre missionsarbejdet nærværende og formidle et kald.

Prædiker vi om mission?

Der kom flere ideer på banen for at vække missionsiveren i den snart 150 år gamle forening.

En af de tilstedeværende kunne ikke huske at have hørt en prædiken med et kald til mission i flere år. En anden mente, at det måtte være en del af missionærernes kontrakt, at de skulle bruge en time ugentligt på at kommunikere om deres arbejde. En tredje slog til lyd for, at man sendte folk af sted på korte ophold, for at de skulle informere om arbejdet, når de kom hjem.

Der var også et tydeligt fokus på mission i Danmark. Der var nogle folk i generalforsamlingen, der ønskede en strategi, der satser på de områder i Danmark, hvor der ikke er LM, eller hvor LM står svagt.

Gennemgående var der en opfordring til at prioritere bøn for mission højt og til at bruge det materiale om mission, som LM udgiver i videoer og gennem tekst og billeder på dlm.dk og i *Tro & Mission*.

n/m

LM's formand: Mere mission i Danmark

Henrik P. Jensen efterspurgte nye ideer til at fortælle evangeliet til etniske danskere

"Hvorfor brænder vi ikke mere for, at evangeliet skal nå længere ud inden for landets grænser?"

Sådan spurgte landsformand Henrik P. Jensen i sin formandsberetning på årets landsgeneralforsamling.

Han gav udtryk for, at LM'erne næsten er gået helt i stå, når det kommer til at fortælle evangeliet til etniske danskere. Det står i

modsigelse til LM's tidligere historie fra 1980'erne og 90'erne med gademission, teltmission og dør-til-dørmission, mente han.

Mission i Danmark

Formanden medgav, at der naturligvis fortsat er steder rundt omkring i LM's knap 100 menigheder, hvor man er opmærksom på at dele troen i lokalområdet og det personlige netværk.

Alligevel opfordrede han LM'erne til at gøre brug af de muligheder, der er i samtiden:

"Det er mere og mere udbredt, at man har en forholdsvis fast gruppe af venner af samme køn, som man har tilbagevendende samlinger med. Kan vi udnytte denne samfundstrend til noget gavnligt?"

Han opfordrede ligeledes til, at man er opmærksom

på at finde muligheder for at være til stede på en omsorgsfuld måde i ikke-kristnes liv gennem diakonale tiltag.

Lægfolk findes ikke

Henrik P. Jensen, der har været formand siden 2014, opfordrede i sin formandsberetning også til, at LM'erne talte modsætningen mellem lægmand og lærd ned. LM har traditio-

nelt været kendt som en lægmandsbevægelse, men i flere år har den snart 150 år gamle forening kaldet teologer til en lang række opgaver på administrativt niveau såvel som til forkyndelse.

"Vi trænger til en nuancering i vores sprogbrug og en omlægning i vores praksis, hvor der kommer fuld ligeværdighed, hvor vi ikke gør lægmanden til noget

særligt fremfor teologen," sagde han og understregede, at der for Gud ikke findes lægfolk.

På den baggrund opfordrede han til, at dåb og nadver også kan forvaltes af ikke-teologer, at opgaver også kan forvaltes af frivillige, og at LM fortsat tør kalde mennesker ind i en opgave, som de må vokse åndeligt og menneskeligt i.

n/m

JOHNNY LINDGREEN ►► Jeg har bare lyst til at sende flere penge

Fik større frimodighed til at spørge om penge

I Cambodja mødte LM's resursechef nogle af de mennesker, der får hjælp gennem LM's arbejde

AF KAJA LAUTERBACH

"Cambodja skal opleves, for at man kan forstå det. Jeg havde gjort mig en masse tanker på forhånd, men det var bare så anderledes, end jeg havde forestillet mig."

Det siger resursechef Johnny Lindgreen, der for 14 dage siden kom hjem fra et 12-dags besøg i landet sammen med generalsekretær Søren Skovgaard Sørensen og hans kone, Miriam. Det var hans første besøg i et af LM's missionslande.

Han uddyber:

"Alt det, vi havde hørt, var pludselig så håndgribeligt. Vi mærkede, at det virkelig er tørt, og varmt og fugtigt - og så var vi der endda ikke på det værste tidspunkt. Og så er der ekstreme kontraster, hvor Danmark er så midt imellem hele tiden. Luksushoteller og fattigdom side om side. Et nyt lejlighedskompleks, som kunne være i Sydhavnen i København, ved en vej af rødt grus og med elledninger, der ligner noget, der er løgn."

Volontører er ikke fyld

Som resursechef er det Johnny Lindgreens ansvar at lægge budgetter og samle penge ind til LM's arbejde.

"Nu har jeg set, hvad pengene går til, og det har givet

mig en større frimodighed til at spørge om penge. Jeg har set et reelt behov og har bare lyst til at sende flere," siger han.

Han har også fået et mere nuanceret syn på børnefamilieydelse, som LM har betalt siden 1. januar, hvor det offentlig fjernede ydelsen for udlandsdanskere. Han fortæller, at mødet med missionærbørnene har gjort, at han kan se det kæmpestore beløb som en investering. Mange af dem ender nemlig selv som missionærer.

"Det var vildt fascinerende at snakke med dem og opleve, hvordan de fungerer i to kulturer," siger han.

"Jeg er også vildt fascineret af missionærerne. Det var også godt for mig at opleve, hvad det kræver at få familierne til at fungere, og hvor vigtigt det er, at der er nogle gode skoler til børnene."

En anden stærk oplevelse for resursechefen var mødet med volontørerne.

"Det er en kæmpe stor opgave, vi sender dem ud til - og de griber den. De er et stort plus både for missionærer og missionærbørn og en vigtig del af arbejdet," oplevede han.

Langtidsresultater

De første dage var resursechefen sammen med mis-

Johnny Lindgreen er uddannet ingeniør. Her besigtiger han et drikkevandssystem i Fjendeskoven sammen med pastor Kong og missionær Axel Rye Clausen.

sionærerne i Phnom Penh. Her besøgte han projekt Daughters, studenterarbejdet og Phnom Penh Bible School.

"Jeg er overrasket og rystet over, hvor meget sexindustrien fylder," siger han. Missionær Christina Andersen arbejder i Projekt Daughters, der arbejder med at hjælpe unge kvinder og mænd ud af prostitution.

Johnny Lindgreen glæder sig både over en sætning, Christina Andersen sagde: "Det nytter ikke at hive ud kvinderne af prostitution, hvis de ikke lærer Jesus at

kende."

Han var også sammen med Brian Christensen, der arbejder med at inspirere i studenterarbejdet.

"Jeg er overrasket over, hvor lille det er. Der er kun få, små grupper og kun tre-fire ansatte i dette vigtige, men sårbare arbejde. Her er det vigtigt ikke at køre hurtigt, end de lokale kan følge med, og satse på langtidsresultater," siger han.

Det gælder også på Phnom Penh Bible School, hvor Kent Andersen underviser i systematisk teologi. Han er ved at lave en lære-

bog, der passer til khmerkulturen, fortæller Johnny Lindgreen.

Efter Phnom Penh var han nogle dage i Siem Reap og oplevede LM's arbejde der. Han var blandt andet sammen med Henrik Borch Jacobsen, der gav bibelundervisning ude i distriktet.

"Her var Henrik i sit rette element. Det var skønt at opleve. Og så er jeg overrasket over, hvor mange kvinder der var med blandt eleverne," siger han.

Danskerne var også til gudstjeneste i Church of Siem Reap, som LM's mis-

sionærer arbejder sammen med. Kirken havde lige anskaffet et tolkeanlæg, som de fik lov at indvie.

"Mange i kirken er meget aktive. For eksempel er medlemmerne af bandet også med til evangelisering i Fjendeskoven og til bibelundervisning i distriktet. Fantastisk lokal forankring - bare de kan holde til det."

Med fra starten

Officielt er Cambodja et buddhistisk land. Men det er forfædre dyrkelsen, der fylder. Johnny Lindgreen oplevede, at der er små altre, der ligner fuglehuse, overalt. Der er hele tiden nogen, der offer på dem, og der er høj musik ved alle fester for at holde ånderne væk.

Det var nyt for Johnny Lindgreen, at det først var i 1998, at kampen mod de Røde Khmerer for alvor blev afsluttet, og at LM dermed har arbejdet i landet næsten helt fra afslutningen.

"Landet lå virkelig i ruiner, og der var og er brug for at oplære ledere. Derfor giver det vældig god mening med kollegearbejdet, sådan at vi kan hjælpe de fattige i samfundet med uddannelse," siger han og tilføjer:

"Hvis alle de mennesker, der møder Jesus på kollegierne, bliver bevaret, vokser der en kæmpe kirke frem."

Masaibørn fik danske faddere

LM'ere på ferie deltog i gudstjeneste på masaiboplads i Tanzania

"Gudstjenesten var følelsesladet, men på en fin måde, og det var meget stærkt at høre dem lovsynge Gud på deres egne sprog."

Lisbeth Kaas fra Brændstrup deltog i en gudstjeneste hos masaier på en boplads uden for Iringa i Tanzania den 8. oktober.

Hun var en af 21 deltagere på en 12-dages Felixrejse til Tanzania, hvor de blandt andet skulle opleve noget af LM's missionsarbejde i landet.

Tidligere LM-missionær Agnes Rahbek, der nu på

volontærbasis er koordinator for evangelisationsarbejdet blandt nomadestammer ud fra Iringa, var rejseleder på turen.

Hun havde fortalt masaismenigheden, at der ville komme en gruppe gæster, som havde bedt for dem i mange år.

Evangeliets kraft

Det var tidligere LM-missionær Gravers Bøge Madsen, der bragte evangeliet til den masaiboplads for mange år siden. Besøget begyndte med, at gæsterne så det træ,

som de første gudstjenester blev holdt under.

Derefter var der fællesspisning. Der blev slagtet en ged, mens Agnes Rahbeks mand, Carsten, fortalte.

"Han var i sit es, og det rørte ved hjertet at opleve den tydelige respekt og tillid, der var mellem masaierne og ham," fortæller Lisbeth Kaas.

Blandt deltagerne i gudstjenesten var der også nogle fra en anden nomadestamme: barabaiger. De to stammer er traditionelt fjender, og Lisbeth Kaas syntes, det

var meget stærkt at opleve, at evangeliets kraft er så stærk, at de nu holder gudstjeneste sammen.

Ud over forkyndelse og masser af sang var der også dåb ved gudstjenesten. Fire børn blev døbt, og alle fik danske faddere. Agnes og Carsten Rahbek havde en aftale med et forældrepar på forhånd - de andre blev aftalt på dagen.

"De sagde ikke, at de forventede noget særligt. Jeg tror dog helt sikkert, at de ønsker, at man beder for 'sit' barn," siger Lisbeth Kaas.

PASTOR KIKOTI ►► Flere af dem, der var døbt tidligere, troede, at de skulle døbes igen, men det gør vi ikke i den lutherske kirke. De bliver optaget i menigheden igen ved at kende troen

Motorcykel-evangelister besøgte nomader

Meget usædvanligt blev mange masaimænd optaget i menighed

AF SVEND BERNHARD

Evangelisterne Samwell og Musa kommer tilbage til Iringa mandag formiddag efter en uges evangelisationsstur til nomade-bopladser på motorcykel.

Det er ikke nyt, at evangelister besøger masalbopladser. Historisk set begyndte missionærerne at besøge bopladser i bil, men da nomaderne bor meget spredt, og de fleste ikke kan nås med bil, blev evangelister udstyret med cykler.

I dag er der færre missionærer og derfor ikke så mange muligheder for ture med bil som tidligere. Derfor blev der sidste år købt en motorcykel, og Samwell gik i gang med at tage kørekort. Det fik han tidligere i år, så nu begynder han sig glad og gerne ud på evangelisationsture med en evangelist eller en præst på bagsædet.

Når der er opnået kontakt til flere bopladser i et område, og der er vist interesse for at høre mere, forsøger man at arrangere et flerdages besøg med bil med mulighed for at vise Jesus-filmen i tillæg til husbesøg og forkyndelse.

Tørtid gjorde det svært
De to motorcykel-evangelister er ivrige efter at fortælle om deres seneste tur.

Evangelisterne Samwell (forrest) og Musa fra Iringa er klar til at køre ud til nomade-bopladserne.

FOTO: INGEBORG BERNHARD

Flere steder var det vanskeligt at få kontakt med folk på bopladserne, fordi det er tørtid, og kvinderne går meget tidligt hjemmefra for at hente vand til husholdningen. De går hjemmefra klokken seks og kommer ikke tilbage før over middag, så de har svært ved at komme til møderne.

Torsdag inviterede de til undervisning klokken 14, og der kom fem mænd, 12 kvinder og 36 børn. Det er det normale billede blandt masaierne, at få mænd viser interesse, men de ser gerne,

at kvinder og børn deltager, og de er ikke modstandere af, at de bliver døbt.

Oplevede Guds time

De sidste par dage opholdt de sig i et område, hvor der er en offentlig brønd med vand kun beregnet til privat husholdning, ikke til kvæg. Denne brønd har betydet, at op mod 20 masailfamilier har etableret bopladser inden for få kilometer til brønden.

Her oplevede evangelisterne noget, de sjældent ser, nemlig et stort antal

fremmødte mænd. Der kom 41 mænd, 16 kvinder og otte børn.

"Det må være Guds time," siger Samwell og fortsætter: "Nogle få af dem var døbt tidligere, men havde i mange år ikke levet et kristent liv. 17 mænd og seks kvinder tilkendegav ved håndoprækning, at de ønskede at blive døbt. De gav udtryk for et stort ønske om straks at komme i gang med at bygge kirke, så de havde et sted at samles."

De to evangelister lovede at bringe deres ønsker om

dåb og kirkebyggeri med tilbage til Iringa.

Over 100 så Jesus-filmen

I kirkens ledelse er vi enige om, at der må handles hurtigt, nu hvor Gud har åbnet manges hjerter, helst med et besøg første lørdag-søn-

dag. Nogle dage senere har alt lagt sig til rette, så lørdag kører distriktspræsten Kikoti, pastor Kurupashi, evangelist Samwell og evangelist Onesmo ud til samme område. Søndag aften kommer de glade tilbage.

Pastor Kikoti siger:

"Vi havde travlt med at tale med dem, der ønskede at give deres liv til Jesus. Flere af dem, der var døbt tidligere, troede, at de skulle døbes igen, men det gør vi ikke i den lutherske kirke. De bliver optaget i menigheden igen ved at bekende troen og love at leve et kristent liv. Også de, der ønskede dåb, blev undervist. Om aftenen kom der over 100 for at se Jesus-filmen."

"Søndagens gudstjeneste blev holdt under det største træ, og her blev 11 mænd og 15 kvinder genoptaget i menigheden; tre mænd, fire kvinder og 35 børn blev døbt. Glæden og taknemmeligheden var stor, og de begyndte straks at samle ind til kirkebyggeri, som en af lederne i området havde skænket et stort stykke jord til."

Støt mission blandt nomadestammer

Send en gave mærket "Nomader" til:
Bankoverførsel: 2230-0726496390
MobilePay: 93 39 00 20

For 500 år siden blev Europa forandret

Jubilæumsdagen for Reformationen og lutherdommens fødsel blev markeret den 31. oktober

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

I 2017 fejres det Danmark over, at det er 500 år siden, reformationen begyndte.

Den 31. oktober markeres som den dag, hvor munken og teologiprofessoren Martin Luther hamrede 95 teser op på kirkedøren i den tyske by Wittenberg små hundrede kilometer syd for Berlin. Teserne var hovedsageligt en kritik af den katolske kirkes praksis med at tilbyde tilgivelse for en selv eller

andre gennem betaling til kirken – også kaldet aflad.

Køb Guds nåde

I 1512, nogle år før reformationen startede, blev den dengang 29-årige Martin Luther doktor i teologi og begyndte sit arbejde på det teologiske fakultet i Wittenberg. Fire år senere kom den pavelige afladspredikant Johann Tetzel til Tyskland. Han var ansat af ærkebiskoppen i Mainz, der manglende penge til at betale et lån tilbage. Efter aftale med

paven skulle halvdelen af afladssindtægterne gå til pavedømmets genopførsel af Peterskirken og halvdelen til ærkebiskoppen.

Dette blev anledningen til, at Luther gik skarpt i rette med afladshandlen, der tilbød Guds nåde for penge. I et brev dateret 31. oktober 1517 skrev han til ærkebiskoppen for at protestere. Brevet indeholdt de 95 teser.

Erklæret fredløs

Samme år blev teserne sendt videre til Rom, og pave

Leo X indkaldte Luther til et forhør.

Den 3. januar 1521 blev Luther smidt ud af den katolske kirke. Begrundelsen var Luthers kritik af afladspraksissen, som var begrundet i hans syn på, hvordan man bliver retfærdig for Gud: nemlig ikke ved egen magt eller i samarbejde med Gud, men helt og aldeles ved tillid til Guds nåde.

Den katolske kirke ønskede dog også Luther af vejen, fordi han ikke var enig i, at

REFORMATION 500
1517-2017

paven og de kirkelige råd var ufejlbarlige, og fordi han nægtede at trække visse af sine skrifter – blandt andet teserne – tilbage.

Luther blev erklæret fredløs. Alle havde lov til at slå ham ihjel, og det var ulovligt at give ham mad eller

husly. Frederik 3. af Sachsen gemte dog Luther i Wartburg-borgen i det centrale Tyskland.

Herfra fortsatte han sit arbejde, der fik gennemgribende betydning for hele Europa både religiøst og politisk.

TEMA | HVORFOR LUTHERSK?

MIRJAM B. LEINUM ►► Peruanerne mangler den personlige oplevelse af at være fri i Kristus, sådan at det bliver drivkraften i deres liv

Friheden i Kristus er blevet større for mig

Det ligger ikke naturligt for mennesker at tage imod friheden som en gave. Men det virker, som om vejen er ekstra lang vej for peruanerne, siger tidligere missionær

AF KAJA LAUTERBACH

"Den frihed, der er i, at Jesus er min billet til Himlen. At det, Jesus har gjort, er nok – der skal ikke mere til – det er bare blevet endnu større for mig."

Mirjam Burgdorf Leinum tøver ikke et eneste sekund, når hun skal sætte ord på, hvorfor hun er glad for at være luthersk.

Fra 2011-2017 var hun og hendes mand, Rolf, missionsnærer i Peru. De første år arbejdede de især blandt de unge i Den lutherske kirke i Sydperu, og i januar 2015 startede de en bibelskole op i Arequipa.

"Den frihed fra at skulle præstere er en god base at have i sit liv – og i familien," siger hun.

Teoretisk viden

Grunden til, at friheden i Kristus er blevet ekstra stor for Mirjam B. Leinum, er, at hun har set, hvordan peruanerne kan have teorien i

Mirjam B. Leinum sammen med elever på bibelskolen i Arequipa i 2016.

ARKIVFOTO

orden, men have svært ved at hvile i den.

"Vi kan også blive anfægtet i Danmark, men oplever det ikke på samme måde," siger hun og tilføjer, at hun tror, at meget af årsagen ligger i den peruanske kultur.

"Helt fra børnehaven bliver de bedømt på det, de gør, og i skolesystemet gælder det om at bruge albuerne. Det sidder meget dybt i dem, at de skal kunne sige de rigtige ord," forklarer hun.

Mange peruanske unge har meget stor paratviden. De ved, hvad der skete hvornår i forbindelse med Reformationen, og de kender Luthers fem "alene-ord".

"Men de mangler den personlige oplevelse af at være fri i Kristus, sådan at det at være elsket på trods af præstationer bliver drivkraften i deres liv som kristne," tilføjer hun.

Ikke naturligt

Mirjam B. Leinum synes, det kunne være hårdt at opleve, at præstationskulturen sidder så dybt i peruanerne, at de ikke lever friheden i

Kristus ud. Der er altid et eller andet, der skal gøres, og måles og vejes, oplevede hun.

"Det ligger heller ikke naturligt for mennesker at tage imod friheden som en gave. Vi har brug for at høre det igen og igen – men det virker, som om vejen er ekstra lang vej for dem," siger hun.

Stort set ingen liturgi Erfaringer fra Peru har også

gjort, at 43-årige Mirjam B. Leinum er blevet mere glad for de traditioner og former, hun kender fra Danmark. Som hun udtrykker det, kan hun se en større værdi i det, hun altid har gjort og har taget for givet.

"De lutherske kristne i landet har taget afstand til alt katolsk, og det gør, at de stor set ingen liturgi har," forklarer hun.

"Vi har prøvet at vise dem,

at der godt kan være noget positivt i noget af det, de egentlig tager afstand fra, og at de måske godt kan bruge nogle af de elementer, som katolikkerne stadig har, som supplement til prædiken."

Det betyder, at Mirjam og Rolf Leinum har prøvet at indføre ting som liturgiske andagter, skriftemål og knælen ved nadveren på ungdomslejre og på bibelskolen.

"Vi vil gerne vise dem, at det kan hjælpe os i vores forhold til Gud," siger hun.

"Nogle er meget tvivlende over for at bruge alt, hvad de erfarer som katolsk tradition, mens andre har sagt tak for, at vi har prøvet."

Den tidligere Peru-missionær tilføjer, at det ikke kun er i forhold til katolisismen, at peruanerne er bundet.

"Peruanerne er meget præget af blandingsreligion, og her er der mange, der helgæder sig – af og til også blandt de lutherske kristne," siger hun.

Jeg glæder mig stadig over at være luthersk

70-årig prædikant ser i dag mange eksempler på den samme frigørende forkyndelse, han mødte, da han som dreng kom til personlig tro

AF KARIN BORUP RAVNBORG

Vi kalder os Luthersk Mission. Men hvordan ser det egentlig ud med det lutherske i dag i den nu snart 150 år gamle missionsforening?

Det har Birger Daniel Petersen fra Hillerød et godt bud på. I over 40 år har han rejst rundt og fået et godt kendskab til LM-forsamlinger i hele landet – både i sin tid som ansat på sekretariatet og også i sin egen skab af prædikant.

"Det glæder mig, når jeg stadig møder mennesker, der er kommet til tro gennem LM's børnearbejde eller har fået en hilsen herfra, som har fulgt dem ilge siden," siger han.

"Her fylder 'Skriften alene' og det at være fyldt af 'Hvad siger Guds ord om det her?' rigtig meget – Ilgesom det gjorde for Luther i sin tid. Det, synes jeg, er noget, der altid har kendetegnet LM – og stadig gør."

Jesus er synderes ven

Det var da også gennem børnearbejdet, at Birger D. Petersen selv som 14-årig kom til personlig tro. Den tro har fulgt ham, så han den dag i dag kommer i LM.

"Det var der, jeg mødte Jesus og blev så glad for ham," siger han og fortæller om en juniorlejr, hvor han for første gang oplevede det lutherske fokus på en nådig Gud.

"Jeg havde altid kommet sammen med mine foræl-

Birger D. Petersen kunne godt ønske, at der var mere efterspørgsel efter en nådig Gud i LM i dag.

dre i missionshuset, og jeg kendte Bibelsens historier. Men jeg troede, jeg kunne gøre Gud tilfreds. Det lyk-

kedes ikke, og jeg havde egentlig besluttet at droppe det at være en kristen."

"Pludselig på denne lejr hørte jeg tydeligt budskabet i sangen *Jesus han er synderes ven*. Jeg kan huske, at jeg tænkte: 'Hvis det er rigtigt, så er han også min ven.' Det blev for mig skelsættende og frigørende."

Savner mere sjælend

"Nåden alene", som den nu 70-årige prædikant oplevede i sine unge år, synes han stadig ligger som en grundtone i LM. Alligevel kan han godt blandt LM'erne i dag savne den nød for frelsen, som ligger i spørgsmålet: 'Hvordan finder jeg en nådig Gud?' – det som Luther selv var så optaget af.

"Det var noget, man var mere optaget af for 40 år siden. Jeg møder stadig spørgsmålet i dag i sjælesorgssamtaler, men det er sjældent. Det kunne jeg godt ønske mig, at der var meget mere af i forkyndelsen – der, hvor Jesus bliver den eneste mulighed for en."

Han savner også den lutherske proklamation i forkyndelsen i dag, hvor forkyndelsen bliver personligt rettet.

"Når Luther prædikede, så proklamerede han, når han for eksempel sagde: 'I husmødre tjener Gud, når I passer huset.' I dag er der mere undervisningspræget forkyndelse."

"Proklamationen er også med til at gøre Bibelen

hverdagsrelevant. Det er en øvelse, alle vi, der står på en prædikestol, til stadighed må øve os på," mener han.

Mindre snak om struktur

Birger D. Petersen advarer mod et for stort fokus på strukturer og mødeformer i LM i dag.

"Da LM startede, var det som et opgør mod den liberale teologi i kirkenes forkyndelse. Man var optaget af at vende tilbage til, hvordan Luther tolkede de bibelske skrifter."

"Luther var ikke optaget af strukturer og mødeformer. Derfor mener jeg også, vi i dag skal være meget mere optaget af ham, der er Kirkens Herre, end af Kirkens opbygning."

TEMA

FINN AASEBØ RØNNE ►► Der er både områder, hvor lutherske kristne kan lære meget af de andre protestantiske kirker, og områder, hvor samarbejde er svært

Luther har ikke patent på Reformationen

I 1500-tallet var der flere parallelle reformationer, som påvirkede hinanden

AF KAJA LAUTERBACH

Martin Luther var ikke den eneste reformator af kirkelivet i Europa. I 1500-tallet var der flere parallelle reformationer, som påvirkede hinanden: Luther var "far" til reformationen i Nord- og Vesttyskland, Baltikum og Norden, Zwingli og Calvin stod bag reformationen i Schweiz, der især påvirkede kirkelivet i Nederlandene, England og specielt Skotland. I 15-1600-tallet opstod baptistgrupper rundt i Europa, og i 1700-tallet kom den metodistiske kirke til – og ud af den er pinsebevægelsen kommet.

Det fortæller Finn Aasebø Rønne, der er lektor i kirke- og missionshistorie på Dansk Bibel-Institut (DBI).

Han kalder de forskellige trosretninger "protestantiske fætre". Det gør han, fordi de er i nær familie, men har

"Man kan lære meget af andre kirkesamfund og deres andre vinkler på tro og lære," siger Finn Aasebø Rønne.

forskellige "fædre".

"Vi er alle opstået i et ønske om at distancere os fra noget i den bestående romersk-katolske kirke, og derfor er vi alle beslægtede. Men vi lægger vægten forskellige steder og har forskellige lærefædre," siger han.

"Nogle gange er de forskellige kirkesamfund opstået, fordi man savnede noget i den eksisterende kirke. Ofte går de dog i den modsatte grøft og sætter for meget eller forkert fokus på det, de har savnet."

Baptister er ikke reformerte

"Nogle gange bruger vi ordet 'reformert' som en samlebetegnelse for alle andre kristne end lutherske, men det er ikke præcist," siger Finn Aasebø Rønne.

"Teknisk set er reformerte udelukkende dem, der kan føres tilbage til den schweiziske reformation, der var ledet af Zwingli og Calvin."

Helt galt går det, når man kalder baptistgrupperne på reformationstiden for reformerte. De skilte sig nemlig ud og distancerede sig fra såvel Zwingli, Calvin som Luther, forklarer han og tilføjer, at de alle tre havde alliancer med statsmagten og ønskede, at kirken skulle omfatte hele befolkningen. Det reagerede baptisterne imod, og de opfattede det som lige så galt afmarcheret som den katolske kirke. Luther og Zwingli støttede

Forskellige protestantiske trosretninger udsprang af reformationen, ikke kun på grund af Luther, men også på grund af Zwingli og Calvin, som her ses på en mindetavle i Debrecen i Ungarn.

I øvrigt datidens forfølgelse af baptisterne.

Hjælp i kampen for bibeltroskab

DBI-lectoren forklarer, at der både er områder, hvor lutherske kristne kan lære meget af "sine fætre", og områder, hvor samarbejde er svært.

"Når det gælder de reformerte, som jeg mest har mødt udenlands, er vi langt på vej enige om læren om arvesynden og om barnedåben," siger han.

Derimod er der uenighed, når talen falder på Guds udvælgelse til både frelse og fortabelse, muligheden for at falde fra troen, og hvorvidt Bibelen skal bruges direkte til at indrette samfund og gudstjeneste efter. Hertil

kommer, at de reformerte lægger større vægt på Guds ære – og dermed det kristne liv – end de lutherske, der til gengæld understreger Guds nåde.

"Imidlertid har mange reformerte et meget stærkt bibelsyn, og vi har på DBI hentet meget hjælp hos dem i kampen for bibeltroskab," tilføjer han.

Dåben skiller i forhold til frikirkefolkene

De protestantiske fætre, Finn Aasebø Rønne har mødt i Danmark, er specielt pinsefolk og baptister.

"Her er det i praksis ikke mindst dåbssynet, der skiller os," forklarer han.

"For dem er dåb en bekendelseshandling. Det er min bekendelse af, at jeg har

valgt at tro og følge Jesus, snarere end det er Guds handling. Dermed knyttes krav til dåben om helhertethed, og det er det, der kan blive grundlaget for, at man tør kalde sig kristen." Han understreger, at i mødet med dem er det virkelig vigtigt at være rodfæstet i et bibelsk, luthersk syn på, hvad dåben betyder.

"Her har jeg oplevet, at nogle er sårbare, og det skyldes måske, at dåbsforkyndelsen traditionelt står svagt i LM og ELM."

Vi kan lære meget af hinanden

Finn Aasebø Rønne understreger, at man også kan lære meget af andre kirkesamfund og deres anderledes vinkler på tro og lære.

"Jeg har lært også meget af nogle pinsefolk og baptister. Da jeg voksede op, hørte jeg for eksempel meget lidt om nådegaverne. De har hjulpet mig til at få øjnene op for den side af Bibelens budskab og den plads, det har i Ny Testamente. Ligesom de nye gudstjenesteformer og lovsangstraditionen, som kommer fra dem, kan være en stor berigelse," siger han og peger på, at vi for eksempel også kan lære noget om liturgi og at søge Gud i stilhed af den gamle, ortodokse kirke.

Når det gælder samarbejde med "fætrene", er Finn Aasebø Rønnes princip, at man kan samarbejde, så langt der er enighed.

"Det betyder, at man sagtens kan bede sammen, men for mig vil det være svært at deltage i et evangeliserende fremstød med frikirkerne, for hvad skal man råde dem til, der kommer til tro: at de skal vende tilbage til deres barnedåb, eller skal de have en ny bekendelsesdåb?" spørger han.

Derfor indgår "luthersk" i LM's navn

Inspirationen fra Sverige ses både i LM's navn, vedtægter og ældste blad

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Den 3. marts næste år fejrer LM 150-års jubilæum. Men når den kommende jubilar kom til at inkludere ordet "luthersk" i sit navn, havde det ikke kun noget at gøre med teologi.

Det havde også noget at gøre med, at man havde brug for

et nyt navn og var inspireret af ligesindede i Sverige.

Større end Bornholm

Det er vanskeligt at komme uden om Bornholm, når man graver i LM's historie. Det var nemlig her smeden Christian Møller og nogle venner blev enige om at danne foreningen for LM: Bornholms Forening for evangeliet

fremme den 1. marts 1868.

Allerede ved stiftelsen var der dog andre rundt omkring i landet, der ligesom Christian Møller var inspireret af den svenske prædikant og redaktør Carl Olof Rosenius.

I juni 1869 var Christian Møller hovedtaler ved et arrangement i København, hvor folk fra den nye bornholmske forening mødtes

med ligesindede fra Helsingør, Amager og København. Her besluttede de at slå kræfterne sammen.

Inspiration fra Sverige

Da foreningen nu gik ud over Bornholms kyster, måtte man finde på et nyt navn. Valget faldt på Luthersk Missionsforening til evangeliet fremme.

Valget af navnet var inspireret fra Sverige ligesom meget andet i den nye forening. Det fortæller Ebbe Kaas, der er forfatter til bogen *Forbindelse med Skåne* og tidligere efterskoleforstander på Sædding Efterskole.

"Navnet, som valgtes, og det, at foreningens formål indgår i selve navnet, er kraftigt inspireret fra Skåne

og Sverige."

Inspirationen ses også i vedtægterne til foreningen, hvor formanden kaldes ordfører som på svensk, og i bladet *Budskabets* navn, påpeger han. *Budskabet* hed dengang *Budskab fra nådens rige*. Navnet har tydelige fællestræk med C.O. Rosenius' blad *Pietisten, nyt og gammelt fra nådens rige*.

TEMA

BØRGE HAAHR ANDERSEN ►► Når vi beder om himmelske ting, evigt liv, syndernes forladelse, behøver vi ikke tilføje "Ske din vilje", for da ved vi fra løftet, hvad Guds vilje er

Hvad kan vi lære af Luther som prædikant

Rektor på Dansk Bibel-Institut har formuleret ti teser om helt centrale temaer i Luthers egne prædikener

AF BØRGE HAAHR ANDERSEN
REKTOR PÅ DBI
BHA@DBI.EDU

1. Forkyndelsen er et nådemiddel, hvor Kristus er til stede for at forskrække og trøste

Det er en misforståelse, at forkyndelsen blot informerer om det, der sker i sakramenterne. Eller at forkyndelsen bare varmer op til det egentlige, der sker i forbønshandlingen, vidnesbyrdene, lovsangen eller eftermødet.

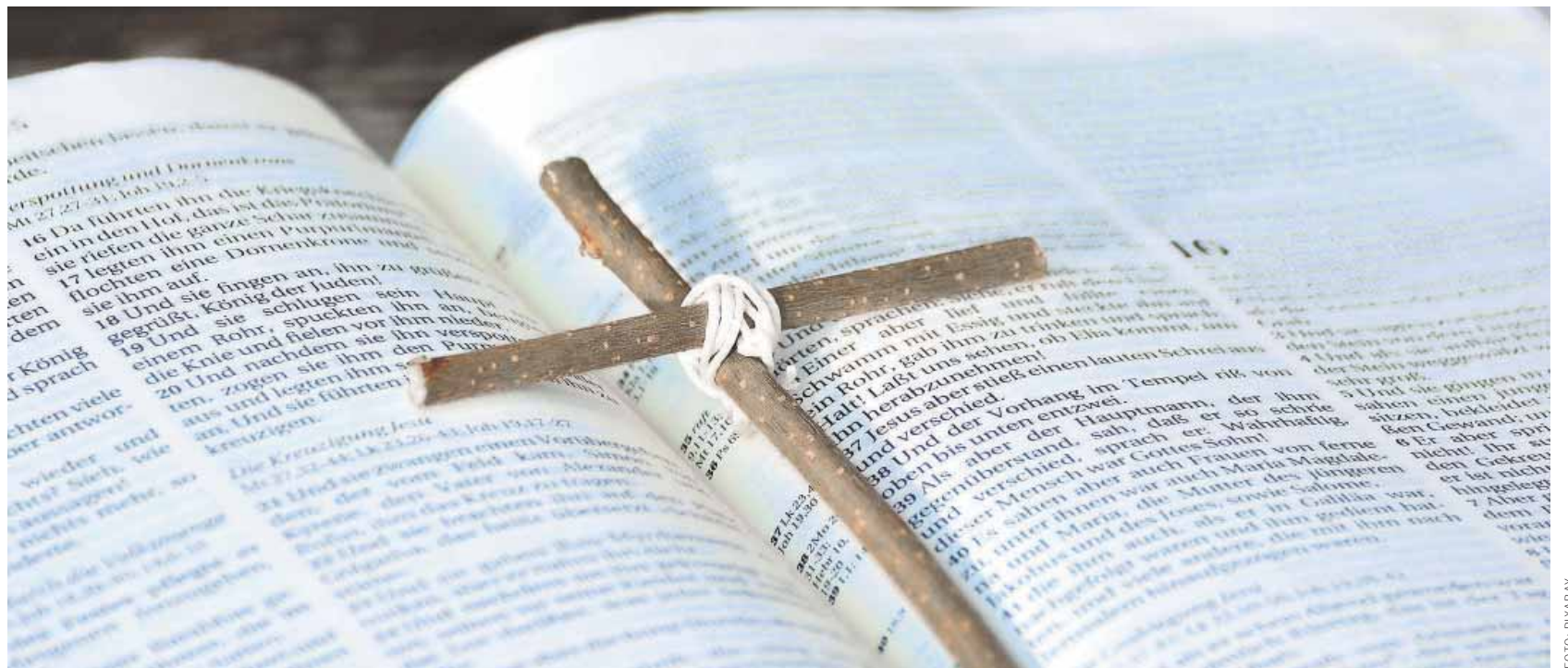
Den Ånd, som inspirede profeter og apostle, så deres tale var Guds ord, er også den, som stadig virker gennem forkyndelsens udlægning af teksten, sådan at Kristus er nær i mødet eller gudstjenesten for at dømme og frelse.

Når Luther prædiker om Jesu indtog i Jerusalem, begynder han hurtigt at tale om, at her og nu kommer den opstandne Jesus til menigheden gennem forkyndelsen som den, der har sejret ved at dø og opstå.

2. Gud gør to forskellige gerninger gennem forkyndelsen: lovens forskrækelse og evangeliets trøst

De katolske og venstrefløjen (sværmerne) havde det til fælles, at de betonedede lovens betydning som en gerning i forlængelse af Guds gerning i evangeliet og sakramenterne og samtidig reducerede loven til det, et menneske kunne præstere ved en seriøs indsats.

Over for det betonedede Luther, at Gud gør to forskellige gerninger gennem sit ord. Loven forskrækker os ved at afsløre vores skyld og vise os Guds retfærdige vrede og dom. Løftet,

For herlighedsteologerne er kirkens kendetegn helbredelse og fremgang, men for Luther er kirkens kendetegn kors og modstand.

evangeliet, trøster os ved at henvise os til det eneste fri- sted, en vågen samvittighed kan have.

3. Sand forkyndelse er tekstnær og tekstbundet

Det er ikke prædikantens opgave at gøre teksten levende, for teksten er levende. Luther indledte ofte med ordene: Ifølge denne tekst ... På latin: Post illa (deraf navnet postille). Han går hurtigt til hovedsagen i teksten.

Når det handler om loven, er hovedsagen det dobbelte kærlighedsbud, som konkretiseres i de ti bud, og som udlægges i Jesu discipelforkyndelse og de formanende afsnit i brevene.

Når det handler om evangeliet, er hovedsagen Jesu komme, lidelse og død, sådan som det i GT er profeteret i løftets form og i NT udfoldet i Jesu gerning, sådan som apostlene forkyndte det.

4. Det kristne menneske er samtidig synder og retfærdig

Det kristne menneske kæmper hele tiden med spørgsmålet: Bliver jeg aldrig bedre?

Methodismens svar er at lægge tryk på det kristne liv og den metodiske, disciplinerede helliggørelseslære.

Pinsekirkerne betoner Åndens udrustende gerninger som det, der overvinder syndens magt og skaber et helhjertet kristenliv.

Luther betoner, at den kristnes normaltillstand er at leve i syndernes forladelse – ikke i den forstand, at synden ikke længere er der, men at den ikke længere tilregnes.

5. Ved bøn om jordiske ting: Bed efter Jesu ord "Ske din vilje"

Herlighedsteologer siger, at mangel på helbredelse skyldes synd, vantrø eller manglende udholdenhed.

En mere moderat holdning er at sige, at når helbredelsen ikke sker, skyldes det noget uforklarligt.

Sund tro er at bede om hvad som helst, men – når det gælder jordiske ting – altid at tilføje "Ske din vilje". For Guds vilje og styre kan gå gennem kors og sygdom og modgang.

Når vi beder om himmelske ting, evigt liv, syndernes forladelse, behøver vi ikke tilføje "Ske din vilje", for da ved vi fra løftet, hvad Guds vilje er.

6. Centrum i den kristne tro er forkyndelse af korset

Jesu kors åbenbarer Guds vrede. Det kostede Gud hans søns liv at redde mennesker. Jesu kors åbenbarer også Guds kærlighed. Så dyrebare er vi, at Gud gav os sin søn, og sønnen gav sit liv. Vi er ikke færdige med at tale om korset, før vi har sagt, at det skete for os.

Korset er også den kristnes ydre kors i form af trængsler, modgang, krig og død og det indre kors i form af erfaring af syndens magt over sind og tanker.

For herlighedsteologerne er kirkens kendetegn helbredelse og fremgang, men for Luther er kirkens kendetegn kors og modstand.

7. Kristus er forsoner og ikke blot lærer eller forbillede

Det er den objektive forsoning – at Kristus døde som offerlammet, der stedfortrædende sonede synden – der er det grundlæggende ved Jesu død.

På den baggrund udfolder Bibelen, at Kristus sejrede over synd, død, djævel og Guds vrede gennem sin død. På den baggrund indbyder evangeliet mennesker til at

forsone sig med Gud.

Jøder, muslimer, buddhister og humanister kan have et højt syn på Jesus, men afviser forsoningen. Men dermed afviser de også det, der alene kan give samvittighederne fred.

8. Kristus er også forbillede

Når vi er færdige med at tilføje os, at Kristus er stedfortræderen, der gennem sin død sonede Guds vrede og købte os fri, skal vi læse evangelierne og høre, at Jesus også er vores forbillede.

Vi skal følge ham i tro og lydighed. Vi har brug for hans konkrete formaninger til sine disciple og til brevenes formanende afsnit. For nok frelses vi ved tro alene, men den sunde tro er aldrig alene. At sige, at den kristne spontant gør Guds vilje og derfor ikke har brug for loven, er en alvorlig vildfarelse. Det er en fornægtelse af, at en kristen samtidig er synder og retfærdig.

9. Forkyndelsen peger på livet i kald og stand som hverdagens gudstjeneste

Den ugifte stand som præst eller munk med dens tilbagevending fra hverdagen strider mod Guds vilje fra

skabelsen, hvor mennesket i arbejdsliv og familie skal virkeliggøre Guds vilje i hverdagen.

At være nærværende i familien og at passe sit arbejde er Guds vilje og en kristens gudstjeneste. En kristen kan være soldat, erhvervsdrivende, topledelse eller politiker, men skal bruge sit livsrum til at tjene Gud og mennesker. Forkyndelsen skal pege på arbejde og hvile som goder, der er Guds vilje med den enkelte.

10. Forkyndelsens perspektiv skal være håbet om Jesus komme i herlighed

Jøder, muslimer, katolikker og sværmerne repræsenterer ifølge Luther forførende kræfter, der truer evangeliet om Guds løfte i Kristus som det eneste hvilepunkt for samvittigheden. De er antikristelige kræfter, som viser, at vi lever i de sidste tider, og at Kristus snart kommer i herlighed.

Endetidstegnene er både de samme og noget anderledes i dag. De repræsenterer stadig væk forførelsens kræfter, men er samtidig i Guds hånd og styre håbs-tegn på, at der venter en fuldendelse i herlighed for den, som tror på Kristus.

Fra DBI's hjemmeside

KIRKE ▶

ELISABETH SANDLUND ▶▶ Ser vi Bibelen som Guds ord, må vi også tage de bibeltekster, som går på tværs af tidsånden, alvorligt

Kristent forlag: Menigheder bør sige ja til homoseksualitet

Med en selvbiografi og en antologi vil det svenske forlag Libris udvikle kristnes tro, siger forlagschef

AF NICKLAS LAUTRUP-MEINER

Det kristne, svenske forlag Libris udgiver nu to bøger, der taler for, at homoseksuelle forhold og kristendom er foreneligt.

Bøgerne ligger i forlængelse af forlagets strategi, begrundet af forlagschef Jennie Sjöström, der til avisen *Dagens* fortæller, at de "udvikler os i vores kristne tro".

Libris er blandt andet kendt for bøger af forfatterne Tomas Sjödin og Wilfrid Stinissen, som er udgivet i dansk oversættelse af forlaget Boedal. Det svenske forlag ejes af en mediekoncern, hvor Norsk Luthersk Misjonssamband, Nor-misjon og evangeliske frikirker, der tæller 300 baptistmenigheder i Sverige, er blandt de ti største ejere.

Hvad mener Paulus mon?

Välkommen in i min garderob lyder titlen på en af det svenske forlag Libris' nye udgivelser. Titlen spiller på udtrykket "at komme ud af skabet", som på svensk og

dansk betyder at stå åbent frem som homoseksuel.

Bogen er en selvbiografi af den 33-årige Anton Lundholm. Han er vokset op med at gå i kirke, lede lovsang og børnemøder og deltage i ungdomsforeningens aktiviteter. Men han blev aldrig forelsket i piger, fortæller han i et interview. Han opda-gede, at han var tiltrukket af

mænd og forsøgte at blive helbredt for det.

I dag tror han ikke, homoseksualitet kan helbredes, og han har fået et forhold til en anden mand. Han mener dog stadig, Bibelen er en autoritet for hans liv, og mødes hver uge med sin cellegruppe, hvor de læser i Bibelen og beder.

Med bogen ønsker han at

give menigheder et åbent sind over for forskellige tolkninger af Bibelen. Han mener ikke, vi sikkert kan vide, at Paulus mener det, vi tror, han gør, når vi læser om homoseksualitet i det Ny Testamente.

Bibelsteder må ses i nyt lys

Den 12. november udkom-

I dag tror Anton Lundholm ikke, homoseksualitet kan helbredes, og han har fået et forhold til en anden mand.

mer også antologien *Välkomna varandra* med en undertitel, der på dansk kan oversættes *Bekræftende perspektiv på homoseksualitet i frikirken*. De 14 artikler, der udgør antologien, siger alle et tydeligt ja til samkønnede relationer. Forfatterne er blandt andre præster i baptistkirken Evangeliska Frikyrkan og Equmeniakyrkan, der består af metodister, baptister og Frelsens Hær. Dertil kommer personer, der selv er homoseksuelle og en del af en frikirke.

Det er ikke tilfældigt, at de to bøger udkommer næsten

samtidig, siger forlagschefen til den svenske avis *Dagens*:

"De få steder, hvor der står noget om homoseksualitet i Bibelen, må sættes i et nyt lys, i en historisk kontekst og i dagens kontekst."

Det er intellektuelt uhæderligt

På lederplads kritiserer *Dagens* opinionsredaktør Elisabeth Sandlund, at Libris kalder til en omfortolkning af spørgsmålet om homoseksualitet i Sveriges frikirkelandskab:

"Ser vi Bibelen som Guds ord, må vi også tage de bibeltekster, som går på tværs af tidsånden, alvorligt."

Hun mener, det er intellektuelt uhæderligt at fortrænge det skabelsteologiske perspektiv i at være skabt som mand og kvinde.

Hun retter dog også fingeren mod kristne, der kun fokuserer på dogmatik og ikke værner om menneskerettigheder eller ønsker at blive bedre til at møde mennesker af enhver slags med kærlighed og uden fordomme.

Flertallet af britiske kristne mener ikke, det første bud er vigtigt

Kun hver tredje brite, der definerer sig selv som protestant, mener, det er vigtigt at leve efter det første bud af de ti bud, der forbyder at have andre guder end Gud. Endnu færre mener, at budet om at holde helligdagen er relevant i dag.

Det viser en ny undersøgelse fra YouGov, der kortlægger briternes holdning til buddene fra Det gamle Testamente.

O.k. at lave afgudsbilleder

Mens flertallet af briterne mener, at de seks sidste bud stadig er vigtige at holde sig

til, er der kun lille opbakning, når det gælder buddene om ikke at have andre guder, ikke at lave sig gu-

debilleder, ikke at misbruge Guds navn og at holde helligdagen.

Det gælder også folk, der i undersøgelsen definerer sig selv som protestanter. Buddet om ikke at lave sig afgudsbilleder får størst opbakning fra de kristne af de fire første bud. Her mener 42 procent, at budet stadig er et vigtigt princip at leve efter. Hele 46 procent mener dog ikke, at budet er vigtigt.

Seks procent beder hver uge

YouGov har spurgt 1.680 briter i forbindelse med un-

dersøgelsen. Her definerede 524 sig som protestanter og 114 sig som katolikker. Det samlede resultat af folk, der definerede sig som kristne, er dermed lavere end i en undersøgelse lavet af den anglikanske kirke i september, der viste af 51 procent af de adspurgte 8.150 briter definerede sig selv som kristne.

Kun seks procent så dog sig selv som "praktiserende kristne", hvilket i undersøgelsen var defineret som dem, der læste i Bibelen og bad ugentligt og gik i kirke mindst en gang om måneden. *n/m*

Tværkulturelt arbejde kortlagt

160 steder landet over bliver nydanskerne inviteret inden for i kirkeligt regi. Det viser en ny kortlægning fra Tværkulturelt Center. De kirkelige foreninger, hvortil blandt andre LM hører, står for 60 af stederne. Listen omfatter både madfællesskaber, klubber og cafeer, der nogle steder afholdes i samarbejde mellem flere kirkelige aktører.

"Vi hører mange sige, at de har lettere ved at forholde sig til kristne med en tydelig tro end til danskere, der på den ene side er medlem af folkekirken og på den anden side siger, at de ikke er religiøse," skriver centeret. *n/m*

Falske anklager mod 18-årig

En 18-årig indisk kristen blev fængslet for at have skrevet anti-hinduistiske kommentarer på Facebook. Kommentarerne er dog fra en falsk profil, mener den nu løsladte teenager, der ifølge eget udsagn ikke har brugt det sociale medie i flere måneder, fordi hans klassekammerater kom med nedsættende kommentarer, når han skrev noget om Jesus.

Den 18-åriges forsvarer forklarer til hjemmesiden *Morningstarnews.org*, at politiet fortsat undersøger sagen.

Ifølge organisationen Åbne Døre er Indien er af de lande, hvor kristenforfølgelse vokser mest. *n/m*

SÆDDING EFTERSKOLE SØGER FORSTANDER

Vi søger en ny forstander pr. 1. januar 2018 eller efter aftale.

Sædding Efterskole ønsker konstant at udvikle det faglige indhold og de sociale rammer, så vi forbereder vores elever bedst muligt på deres fremtid, mens de er hos os.

Skolen har plads til 84 elever og har i de kommende år behov for at få stabiliseret søgningen til skolen.

Søg stillingen som forstander på Sædding Efterskole, hvis du

- Er handlekraftig og nytænkende, men samtidig kan tage hensyn til skolens tradition og værdier
- Er personlig kristen og kan tilslutte dig skolens værdigrundlag
- Kan skærpe skolens profil som en kristen skole med høj faglighed, forpligtende fællesskab og en sund livsstil, så vi får fuldt hus hvert skoleår

Se det fulde jobopslag på saedding.dk

SÆDDING EFTERSKOLE

Begejstring for livet!

Sædding Efterskole ligger ved en dejlig landsby i det vestjyske. Vi har en dygtig og velfungerende medarbejderstab, der alle er engagerede i eleverne og optaget af, at et efterskoleophold på Sædding modner dem både fagligt, menneskelig og åndeligt.

NOMADEEVANGELIST OG UNDERVISER I TANZANIA

LM søger en missionær, som via evangelisations-ture og undervisning på bibelskolen i Ilambilole ved Iringa vil arbejde på at nå længere ud med evangeliet blandt nomader. Stillingen ønskes besat hurtigst muligt. Læs mere på dlm.dk/job/missionaer

Vil du vide mere?

Kontakt missionskonsulent Kristine Ballantyne på telefon 48 20 76 73 / kb@dlm.dk

penta byg a|s
HOVED- OG TALENTRÉPRISER

pentabyg.dk

Jakobs Blomsterforum
Farverivej 8, Skjern
97 35 25 21
jakobsblomsterforum.dk

Frederiksborg Apotek
Slotsgade 26, 3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00
apoteker Troels Ingemann
www.frederiksborg-apotek.dk
Apoteket har døgnvagt

Kristkirkens Sogn

Kristkirkens Sogn, Kolding, søger pr. 01.02.2018 en engageret kordegn/daglig leder, som har lyst og evne til at indgå i et myldrende menighedsliv.

Kristkirkens Sogn er et aktivt sogn med en dygtig medarbejderflok og mange frivillige. Stillingen er på 37 timer ugentligt.

Vi forventer, at du

- kan arbejde med på vores vision
- har mod på og interesse for ledelse – og gerne har ledelseserfaring
- engagerer dig i samarbejdet med kirkens personale og frivillige medarbejdere
- har øje for værdien af sognets arbejde
- er imødekommende, ansvarsbevidst, har ordenssans og overblik

Vi tilbyder

- et fællesskab i form af en stor og bredtfaavnende menighed
- et dagligt arbejdsfællesskab med andre faggrupper i personalets eget hus
- en spændende stilling med ansvar og en høj grad af selvstændighed i opgaveløsningen
- et engageret menighedsråd, som er åbent over for nye tiltag

Arbejdet omfatter blandt andet

- personregistrering
- personaleledelse, herunder MUS
- kontakt til frivillige nøglepersoner
- sekretæropgaver for menighedsrådet
- kirkeljeneste
- generelle kontoropgaver

Yderligere information om stillingen fås på <http://kristkirken.dk> og hos:

<i>Sognepræst</i> Michael Lerche Nygaard 75 52 76 46 milen@km.dk	<i>Næstformand</i> Britta B. Møller 30 26 38 55 brittabj@yahoo.dk
--	---

Ansøgning samt relevante bilag sendes til 7928fortrolig@sogn.dk
Ansøgningsfrist den 17. november 2017 kl. 12.00.
Samtaler forventes afholdt i uge 48.

VOLONTØR SOLDATERHJEM

Bibel, borgere og banko.....

Bliv volontør på et KFUMs Soldaterhjem fra januar eller august 2018. En tidligere volontør i Høvelte beskriver det således:

"Et af volontørjobbets mange forer er, at arbejdet er meget afvekslende. Den ene dag står du bag kassen, og holder måske en aftenandagt, næste dag står du blandt bulder og brag på skydebanen med lune pølsehorn og kolde sodavand. Og er du ikke i felten, så er der også nok at hjælpe med hjemme på "Kuffen", for når der står en hel hær i kø, bevæbnet med sultne maver, så skal der langes mange burger over disken, og skæres steg til dagens ret...."

Emil, 2016 - 2017

Der er ledige volontørjobs i Høvelte, Skive, Frederikshavn, Slagelse, Oksbøl, Varde og Bornholm.

Læs mere under jobsektionen på kfums-soldatermission.dk

KFUMs Soldaterhjem
Vi er jo lige her

Jul på Virksund

Kunne du tænke dig at holde jul sammen med andre, hvor fællesskab omkring julens budskab og andre juletraditioner har høj prioritet?

Se program på www.virksund.dk.

LivogJob
Stubbekøbing

- LivogJob er STU uddannelse med bomulighed
- Praktisk og teoretisk undervisning med praktikker
- Kristent værdigrundlag og etik
- Tilgængelighed for alle

Marianne og Jørgen Sulkjær
forstanderpar
Tlf. 5444 1705 www.livogjob.dk

Donér via mobilen

Det er blevet nemt at donere penge til Luthersk Mission – også når du ikke har kontanter i pungten. Donér et valgfrit beløb via din MobilePay app på mobilen. Nummeret, du skal sende til, er

93 39 00 20

MobilePay

24/12 ER UDE NU

Giv det til din kollega.
Giv det til din ven.
Giv det til din familie.
Giv det til din nabo.
Læs det selv.

Normalpris: 49,95 kr.
25% rabat ved køb af min. 20 stk.

Bestilles på lohse.dk/24-12-2017

LOUISE MUKAI ▶▶ Dette må indtil nu være den bedste i en række af udgivelser, som på den ene eller anden måde markerer 500-års jubilæet for Reformationen

Jeg er nødt til at læse den igen

BOGANMELDELSE
AF MIRJAM SJÆLLAND
LÆRER

Steve Timmis:
Bare Jesus Ikke Havde Sagt At ...
LogosMedia 2017

168 sider – 149,95 kroner

Har du et yndlingsvers i Bibelen, du ofte vender tilbage til? Denne bog handler i så fald ikke om det vers. Den udfolder de mindst attraktive Jesus-ord, og måske også de mindst citerede, så vi ikke længere kan bortforklare og formindske dem.

Sidst jeg anmeldte en bog, havde jeg lyst til at læse den igen! Denne gang stoppede jeg midt i forordet og genovervejede, om jeg havde lyst til at læse videre. Konklusion efter endt læsning: Den kan ikke anbefales, hvis du ikke vil forstyrres! Det håber jeg dog, at du vill!

Jeg vil give tre appetitvækkerer, som jeg håber, kan få dig op af stolen!

Elsk dine fjender! "Vend den anden kind till! Giv din kjortel og din kappe væk! Hvis vi ikke gør det, lever vi, som om Jesus aldrig havde eksisteret!"

Fornægt dig selv! "At følge Jesus er i virkelighe-

den ensbetydende med at opgive retten til selve livet. Når jeg vælger at følge ham, opgiver jeg al kontrol og selvbestemmelse og accepterer, at han måske vil kalde mig til at lide, lade mig mishandle eller ligefrem dø. Dette og intet andet er, hvad det vil sige at være kristen."

Bliv ikke vred! "Vores vrede viser, at vi tillæder noget andet end Jesus."

Tre provokerende ord fra Jesus, som udfordrer os!

I vores tid er det jo slet ikke in at lade sig trampe på eller fornærme! Og der må vel være en grænse for, hvor langt jeg skal strække mig over for andre, som behandler mig dårligt? Eller hvad? Og skal Gud nu også bestemme over mine følelser?

Gud ske tak og lov. Alle områder af mit liv er underlagt Guds frelsende omsorg og nåde. Og her og nu kalder han os til at leve i lyset af det øjeblik, hvor Jesus kommer igen. Uanset hvad vi må sige nej til eller ofre her og nu, er det for intet at regne i forhold til det liv, der venter os på den nye jord.

Må Gud blande sig i dit liv? Ønsker du del i hans velsignelse ved at følge i Jesu fodspor? Vil du risikere at læse bogen? Det er dit valg!

Jeg tror, at jeg bliver nødt til at læse den igen ...

Nu ved jeg, hvorfor jeg er luthersk

BOGANMELDELSE
AF LOUISE MUKAI
PÆDAGOG

Daniel Preus:
Derfor er Jeg luthersk
LogosMedia 2017

232 sider – 199,95 kroner

Hvorfor er du luthersk?

Jeg er glad for, at ingen har spurgt mig om dette, før jeg læste denne bog, for da ville jeg ikke have kunnet give andet svar end: "Det er jeg bare – det har jeg altid været". Efter at have læst denne bog er jeg sikker på, at jeg er luthersk, fordi jeg sammen med forfatteren kan istemme: "Jeg er luthersk af samme grund, som jeg er kristen. Ikke på grund af et valg, men af nåde."

Aktualiteten af denne bog er høj i en tid, hvor pluralismen blomstrer mere end nogensinde. Det er befriende at læse en bog, hvor der er et tydeligt, fast og klart fokus, særligt når dette fokus er Jesus. Forfatteren efterlader ingen tvivl om, hvorvidt sandheden findes i Bibelens ord om Jesus som vores eneste vej til frelse.

Igennem bogen beskriver forfatteren, hvordan treklangen mellem døbefonten, alteret og prædikestolen er gaver, som ikke bebyrder troen, men derimod nærer den. Det er trosstyrkende at blive bevidst om, hvordan selve gudstjenesten, men

også elementerne i den, er med til at nære troen, for så vidt de forvaltes bibelsk.

Denne bog kan læses af de fleste, men der er enkelte steder i bogen, hvor en basisviden om både Bibelen og lutherske bekendelser vil være en fordel. Andre steder i bogen skal tungen holdes lige i munden for at følge med, når der henvises til Luthers kommentarer eller tesebeskrivelser. Man kan sagtens læse denne bog selv, men den vil også være oplagt at bruge som studiebog i for eksempel en bibelstudiegruppe.

Efter min mening må dette indtil nu være den bedste i en række af udgivelser, som på den ene eller anden måde markerer 500-års jubilæet for Reformationen. Denne bog er ingen blind hyldelse af Luther, den er ingen reklamesøjle for den lutherske kirke, men den rummer derimod solid forskning af evangeliet om Jesus. I en hverdag hvor meget er vigtigt, er denne bog en afgørende påmindelse om, at kun ét er nødvendigt.

SYNSPUNKT ▶

Kritik af Nyt Livs kommunikation

AF SAMUEL ROSWALL
PRÆDIKANT I LM
HILLERØD

I sidste nummer af NytLiv-magasinet er optaget en lille artikel af afdøde sognepræst Frank Jacobsen om et *Nej til det tværkirkelige*. I artiklen henvises til "en nyere åndelig bevægelse", som er nået til landet fra Sverige, men som formidler en anden Jesus. Mod den bevægelse lyder der så et "nej" fra den rette, kristne kirke.

Men når det så – med udgangspunkt i en bevægelse, som der ikke sættes navn på – generelt hævdes, at "Skriften har et godt og tydeligt billede på det tværkirkelige: Det er et skøgevæsen", synes jeg, at en grænse er overskredet. Når vi angriber det, som vi mener er forkert, skal vi stadig huske, at målet ikke helliger faconen. En kristen, som på visse punkter er tværkirkeligt orienteret, er vel ikke automatisk en "åndelig skøge"?

LEDER ▶

Gud brugte en jødehader

31. OKTOBER MARKERES som den dato, hvor Martin Luther hamrede sine 95 teser op på en kirkedør i Wittenberg og sendte dem i et brev til ærkebiskoppen for at få stoppet opkrævningen af aflad i området. Hvad der fulgte derefter, var et opgør med en frafalden kirke og en genopdagelse af evangeliet. Martin Luther blev et af Guds redskaber til, at evangeliet igen kunne forkyndes tydeligt.

OG HVILKET MYSTISK redskab at vælge! For nok har vi her i 2017 i kirkelige sammenhænge ud over Danmark og i LM sat et særligt fokus på netop de af hans tanker, der ledte til genopdagelsen. Men der er nogle af Luthers tanker, som bør bekæmpes med al magt, hvis nogen skulle finde på at prædike dem på vores talerstole. Vi må afvise hans til tider nedsættende udtalelser om kvinder som enten grovkornede spøgefuldheder eller et ubibelsk kvindesyn. Vi må afvise hans støtte til Melanchtons ord, om at folk, der prædiker falsk troslære, skal have fysisk afstraffelse af de offentlige myndigheder. Og ikke mindst må vi på det kraftigste afvise det jødehad, der ligger bag Luthers opfordring til de offentlige myndigheder om at brænde jødiske skoler og synagoger ned og sætte alle jøder i en fangelejr samt opfordringen til at kristne skulle kaste svinemøg efter jøder, hvis de så dem.

DER FINDES INGEN undskyldning for racisme og jødehad. Særligt ikke taget i betragtning at Luther nogle få årtier forinden talte helt anderledes positivt om jøderne. I stedet er den sørgelige virkelighed, at ligesom nogle af Luthers tanker blev et redskab til en genopdagelse af evangeliet, sådan har andre af hans tanker været et redskab, som Hitlers håndlangere uden forvrængning har brugt som legitimation på drabet på mindst seks millioner jøder.

ALLIGEVEL KUNNE GUD bruge sådan et redskab til at reformere kirken. Og kan han bruge en Luther – eller alle de fejlbehæftede personer, vi møder i Bibelen – kan han også bruge os. Kirken trænger ikke til at få reformeret den grundlæggende troslære i dag. Men den trænger til kvinder og mænd, der med deres ufuldendte, brudte liv vil stå på mål for de svageste, hjælpe de udsatte og fortælle trøstens budskab om Guds frelse til dem, der trænger til at høre det.

Hvis reformationsjubilæet kan medvirke til et fornyet kald til dette, ville det være godt nyt for Danmark og for verden.

Nicklas Laurtrup-Meiner
ansv. redaktør

tro &
mission
inspiration | nærvær | holdning

LÆS PÅ DLM.DK ►

Afdød reformator holdt fest

Selveste Martin Luther var på besøg på LMH sammen med sin kone, Katharina, og sin ven Philipp Melanchthon, da LM i Nordsjælland holdt reformationstfest den 29. oktober.

dlm.dk/nyt

Forskelle i missionslande

26/10/2017 | CARSTEN SKOVGAARD-HOLM, VICEGENERALSEKRETÆR

Hvis nogen tror, at LM's samarbejde i missionslandene stort set er ens, kan man godt tro om igen. Vi samarbejder med meget forskellige partnere i de forskellige lande.

Det slog mig – igen – da jeg tidligere i oktober måned var 14 dage i Tanzania. Der var jeg blandt andet med til et møde i LMC (Lutheran Mission Cooperation), som består af den lutherske kirke i Tanzania og partnere fra det globale nord.

Den lutherske kirke i Tanzania er efterhånden stor ...

dlm.dk/blog

Storslået natur

22/10/2017 | LENE MALMGAARD, LÆRER PÅ HOPAC I TANZANIA

De seneste par uger har jeg haft den fornøjelse at befinde mig på virkelig smukke og naturskønne steder i Tanzania, som alle indbød til at nyde Guds fantastiske skaberværk, og som satte forskellige tanker i gang hos mig, som jeg vil dele med jer.

For tre uger siden var jeg med nogle biologielever på eks-kursion til Amani Nature reserve, et stykke regnskov i den sydlige del af Usambara Mountains ...

dlm.dk/blog

Tro & Mission, Industrivænget 40, 3400 Hillerød

POST DANMARK
 ID-nr: 42591
 Sorteret Magasinpost
 Udbringes senest
 fredag d. 3. november 2017

LM LUTHERSK MISSION
tro & mission
 inspiration | nærvær | holdning
 19 | 3. NOVEMBER 2017
 ARGANG 117

MALERI AF FERDINAND PAUWELS

TEMA

Hvorfor luthersk;
 LM hedder Luthersk Mission, men hvorfor det? Kan man stadig se det lutherske i dag? Hvordan med de andre protestantiske kristne? Kan vi lære noget af Luther som prædikant?

6-8

Der er behov for, at LM lokalt, på afdelingsplan og nationalt laver en fælles plan for, hvordan vi bringer evangeliet ud til hele Danmark

Filip Osmundsen

2

LM'ere på ferie i Tanzania blev faddere til fire børn, der blev døbt ved gudstjeneste på masaioplads

4

LM's resursechef Johnny Lindgreen har besøgt Cambodja. Det gav ham lyst til at indsamle flere penge

4

Servicebidrag til landskassen fyldte i drøftelserne på LM's landsgeneralforsamling sidste weekend

3